GIOVANNI PITRUZZELLA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2019. november 7.[1]

C-480/18. sz. ügy

„PrivatBank” AS
Finanšu un kapitāla tirgus komisija
részvételével

(az Augstākā tiesa [legfelsőbb bíróság, Lettország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Belső piaci pénzforgalmi szolgáltatások – 2007/64/EK irányelv – A 2., 20., 21., 51., 75. és 80–83. cikk – A 2007/64/EK irányelv hatálya – Az eurótól vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemétől eltérő valutában teljesített pénzforgalmi szolgáltatások – Illetékes hatóságok – Prudenciális felügyelet – Panasztételi eljárások és peren kívüli jogorvoslati eljárások – Fizetési megbízás teljesítésének elmaradása vagy hibás teljesítése”

1. A pénzforgalmi szolgáltatási ágazat gyorsan és folyamatosan fejlődik azoknak a folyamatos technológiai újításoknak köszönhetően, amelyek jelentős kihívás elé állítják az e szolgáltatások szabályozási keretének meghatározására hatáskörrel rendelkező intézményeket. Az említett ágazat alapvető jelentőségű a hatékony és biztonságos fizetési rendszerek fennállásán alapuló modern gazdaságokban.

2. Az Augstākā tiesa (legfelsőbb bíróság, Lettország) által előterjesztett, jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát ebben a kontextusban – a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacát, valamint az Unióban e szolgáltatástípusok harmonizált jogi kerete létrehozását megalapozó – a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK irányelv[2] különböző rendelkezéseinek az értelmezése képezi. A fent említett irányelvet mára hatályon kívül helyezte és felváltotta a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv,[3] amely azonban lényegében megőrizte annak szerkezetét és több rendelkezését változatlanul hagyta.

1 Eredeti nyelv: olasz.

2 A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2007. L 319., 1. o; helyesbítés: HL 2009. L 187., 5. o.).

3 A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o.; helyesbítés: HL L 102., 2018.4.23., 97). Az (EU) 2015/2366 irányelv 2018. január 13-tól kezdve hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2007/64 irányelvet. A szóban forgó tényállás időpontját figyelembe véve azonban az alapeljárásra továbbra is a 2007/64 irányelv alkalmazandó.

3. A jelen ügy lehetőséget ad a Bíróságnak arra, hogy a 2007/64 irányelv különböző rendelkezéseit – amelyek közül többet átvett a 2015/2366 irányelv – olyan jogvita keretében értelmezze, amely egy lett bank és a Finanšu un kapitāla tirgus komisija (pénz- és tőkepiaci bizottság, Lettország; a továbbiakban: pénzpiaci bizottság) között a szóban forgó bank egyik ügyfele által kért fizetési megbízás teljesítésének elmaradását illetően e hatóság által hozott határozat jogszerűségével kapcsolatban merült fel.

I. Jogi keret

A. Az uniós jog

4. A 2007/64 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a pénzforgalmi szolgáltatók hat típusát különböztetik meg. Ezek, az említett bekezdésben felsorolt típusok – többek között – magukban foglalják a „hitelintézeteket”[4] (a) pont) és az irányelv 4. cikkének 4. pontjában meghatározott[5] „pénzforgalmi intézményeket” (d) pont).

5. A 2007/64 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében az irányelvet az Unión belül nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra kell alkalmazni. Mindazonáltal e cikk (2) bekezdése korlátozza az irányelv III. és IV: címének tárgyi hatályát[6] és akként rendelkezik, hogy „[a]z irányelv III. és IV. címe az euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó”.

6. A 2007/64 irányelv II. címe tartalmazza a pénzforgalmi szolgáltatókkal kapcsolatos szabályokat és két fejezetre oszlik: a „pénzforgalmi intézmény[ek]” címet viselő I. fejezet kifejezetten a „hitelintézet[ek]” típusára vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz; a II. cím 2. fejezete a pénzforgalmi szolgáltatók hat típusának mindegyikére vonatkozó közös rendelkezéseket tartalmaz.

7. Az említett I. fejezet hitelintézetekkel foglalkozó 3. szakasza tartalmazza a 20–25. cikket és az „Illetékes hatóságok és felügyelet” címet viseli. Közelebbről, a 2007/64 irányelv „[a]z illetékes hatóságok kijelölése” címet viselő 20. cikkből kitűnik, hogy:

„(1) A tagállamok [a II. címben] meghatározott feladatokat elvégezni köteles, a pénzforgalmi intézmények engedélyezéséért és prudenciális felügyeletéért felelős hatóságoknak vagy hatóságokat, vagy a hazai jog által elismert olyan szervezeteket jelölnek ki, amelyeket a hazai jog vagy a hazai jog által erre a célra kifejezetten felhatalmazott hatóság elismer, ideértve a nemzeti központi bankokat is. […]

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdés alapján kijelölt illetékes hatóságok mindazokkal a hatáskörökkel rendelkeznek, amelyek feladataik ellátásához szükségesek. […]

(5) Az (1) bekezdés nem vonja maga után azt, hogy az illetékes hatóságok kötelesek a pénzforgalmi intézménynek a mellékletben felsorolt pénzforgalmi szolgáltatásokon, valamint a 16. cikk (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt tevékenységeken kívüli egyéb üzleti tevékenységeit felügyelni”.

4 A hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 177., 1. o.) 4. cikke 1. pontjának a) alpontja értelmében.

5 A „pénzforgalmi intézmény” fogalma az irányelv 4. cikkének 4. pontjában szereplő meghatározás szerint „olyan jogi személy, amely az ezen irányelv 10. cikke értelmében engedélyt kapott pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására és teljesítésére [az Unió] területén”.

6 A pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó feltételek átláthatóságát és tájékoztatási követelményeket (III. cím), valamint az igénybe vevők és a pénzforgalmi szolgáltatók pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásával összefüggő jogait és kötelezettségeit (IV. cím) illetően.

8. A 2007/64 irányelv „[f]elügyelet” címet viselő 21. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, „hogy az illetékes hatóságok által [a II. címnek] való folyamatos megfelelés ellenőrzése érdekében folytatott vizsgálatok arányosak és megfelelőek legyenek, valamint igazodjanak a pénzforgalmi intézmény által vállalt kockázatokhoz.” E bekezdés második albekezdése akként rendelkezik, hogy „[a II. címnek] való megfelelés ellenőrzése érdekében” az illetékes hatóságok egyes meghatározott lépések megtételére jogosultak.

9. A 2007/64 irányelv 21. cikkének (2) bekezdése szankciós jogkört biztosít ezen illetékes hatóságoknak. A szóban forgó bekezdés akként rendelkezik, hogy „[a]z engedélyek visszavonására irányuló eljárások és a büntetőjogi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy saját illetékes hatóságaik azokkal a pénzforgalmi intézményekkel szemben vagy azoknak a pénzforgalmi intézményeknek a tevékenységét ténylegesen ellenőrző személyekkel szemben, amelyek megszegik a pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységük felügyeletére vagy folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, olyan bírságokat szabhassanak ki, vagy olyan intézkedéseket hozhassanak, amelyek kifejezetten a feltárt jogsértések vagy azok okainak megszüntetésére irányulnak”.

10. A 2007/64 irányelv „[p]énzforgalmi szolgáltatás nyújtásával és igénybevételével összefüggő jogok és kötelezettségek” címet viselő, fent említett IV. címe tartalmazza az 51–83. cikket. E cím első cikke, vagyis az 51. cikk meghatározza e cím hatályát és az 51. cikk (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] mennyiben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője nem fogyasztó, a felek megállapodhatnak úgy is, hogy […] a 75. cikk részben vagy egészben nem alkalmazandó”.

11. A 2007/64 irányelv – ismét csak a IV. címében szereplő – 75. cikke tartalmazza a fizetési megbízás teljesítése elmaradásának vagy hibás teljesítésének eseteit szabályozó rendelkezéseket. E cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a fizetési megbízást a fizető fél kezdeményezi, […] a fizetési művelet hibátlan teljesítéséért a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója felel a fizető fél felé, hacsak bizonyítani nem tudja a feléje, valamint adott esetben a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója felé, hogy […] a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójához beérkezett a fizetési művelet összege, amely esetben a fizetési művelet hibátlan teljesítéséért a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója lesz a felelős.

Amennyiben az első albekezdés értelmében a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatóját terheli felelősség, az köteles haladéktalanul visszatéríteni a fizető fél számára a nem teljesített vagy hibásan teljesített fizetési művelet összegét, és – amennyiben releváns – helyreállítani a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a hibás fizetési műveletre nem került volna sor.

Amennyiben az első albekezdés értelmében a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatóját terheli felelősség, ez a fizetési művelet összegét köteles azonnal a kedvezményezett rendelkezésére bocsátani és – amennyiben releváns – a megfelelő összeget jóváírni a kedvezményezett fizetési számláján.

(2) […] Olyan nem teljesített vagy hibásan teljesített fizetési művelet esetében, amelyért az első és a második albekezdés értelmében a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója nem felel, a fizető fél felé felelősséggel a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója tartozik. Amikor ilyen értelemben a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója tartozik felelősséggel, ez megfelelő módon és haladéktalanul köteles visszatéríteni a fizető félnek a nem teljesített vagy hibásan teljesített fizetési művelet összegét, illetve helyreállítani a megterhelt fizetési számlát abba az állapotba, amelyben az lenne, ha a hibás fizetési műveletre nem került volna sor”.

12. A 2007/64 irányelv IV. cikkének 5. fejezete egyrészről a panasztételi eljárásokkal (az I. szakasz 80–82. cikke), másrészről a peren kívüli eljárásokkal (a II. szakasz 83. cikke) kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz.

13. A 2007/64 irányelv „[p]anaszok” címet viselő 80. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy létezzenek olyan eljárások, melyek révén a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői és más érdekelt felek, többek között a fogyasztói szervezetek, a pénzforgalmi szolgáltatóknak az ezen irányelv rendelkezéseit végrehajtó nemzeti rendelkezéseket megsérteni vélt magatartása miatt panaszt nyújthatnak be az illetékes hatóságokhoz.

(2) Az illetékes hatóság a bírósághoz fordulás nemzeti eljárási jogszabályok szerinti jogának sérelme nélkül, amennyiben releváns, a panaszosnak adott válaszában tájékoztatja a panaszost a 83. cikknek megfelelően kialakított peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárások létezéséről”.

14. A 2007/64 irányelv „[s]zankciók” címet viselő 81. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelvnek megfelelően elfogadott nemzeti rendelkezések megsértéséért kiszabható szankciókkal kapcsolatos szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek ezen szabályok érvényesítése érdekében. A szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok legkésőbb 2009. november 1-jéig értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésében említett rendelkezésekről és a 82. cikkben említett illetékes hatóságokról, továbbá a későbbi módosításokat is haladéktalanul jelzik a Bizottságnak”.

15. A 2007/64 irányelv „[i]lletékes hatóságok” címet viselő 82. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy az ezen szakaszban meghatározott követelményeknek megfelelően elfogadott nemzeti jogszabályi rendelkezések teljesítésének biztosítására felhatalmazott hatóságok a 80. cikk (1) bekezdésében meghatározott panasztételi eljárásokkal kapcsolatos feladatokat ellássák, illetve a 81. cikk (1) bekezdése szerinti szankciókat alkalmazzák.

2. A III. és IV. címnek megfelelően elfogadott nemzeti jogszabályi rendelkezésekre vonatkozó jogsértés vagy jogsértés gyanúja esetén az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok a pénzforgalmi szolgáltató székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai, kivéve a letelepedés szabadsága keretében alkalmazott ügynökök és annak keretében nyitott fióktelepek vonatkozásában, amely esetben az illetékes hatóságok a fogadó tagállam illetékes hatóságai”.

16. A 2007/64 irányelv 83. cikkének (1) bekezdése, a IV. cím 5. fejezete fent említett, peren kívüli eljárásokkal foglalkozó 2. szakaszának egyetlen cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok – adott esetben már meglévő testületek igénybevételével – biztosítják, hogy megfelelő és hatékony, peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárások állnak rendelkezésre a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői és pénzforgalmi szolgáltatóik között az ezen irányelvből származó jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatosan felmerülő viták rendezéséhez”.

17. A 2007/64 irányelv „[t]eljes harmonizáció” címet viselő 86. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a jelen ügyben nem releváns egyes kivételekkel, „amennyiben ez az irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok az ezen irányelvben meghatározottakon kívüli rendelkezéseket nem tarthatnak fenn és nem fogadhatnak el”.

B. A lett jog

18. A lett jogban a pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos rendelkezéseket a Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums (a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus pénzről szóló törvény; a továbbiakban: a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény) tartalmazza.

19. E törvény 2. cikkének (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[e] törvény […] 99., […] és 104. cikkének rendelkezéseit a Lettországban pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatókra kell alkalmazni, ha a fizető fél és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója valamely tagállamban található, és a pénzforgalmi szolgáltatás euróban vagy valamely tagállam pénznemében történik”.

20. A pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 99. cikke átülteti a lett jogba a 2007/64 irányelv 75. cikkét. E cikk (9) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[h]a a fizetés nem teljesítik vagy helytelenül teljesítik és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója a jelen cikk alapján nem felelős, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója felel a fizető féllel szemben”.

21. A pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 105. cikke átülteti a lett jogba a 2007/64 irányelv 80–82. cikkét és a (2) bekezdésében a pénzpiaci bizottságnak hatáskört biztosít a törvény rendelkezéseinek megsértését illetően a pénzforgalmi szolgáltatások fogyasztónak nem minősülő igénybe vevői által benyújtott panaszok kezelésére,[7] és ezzel összefüggésben az (5) bekezdésében a pénzpiaci bizottságnak a pénzforgalmi szolgáltatók szankcionálására vonatkozó hatáskört biztosít.

II. A tényállás, az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

22. 2011. november 16-án a Forcing Development Limited társaság (a továbbiakban: ügyfél) 394 138,12 amerikai dollár (USD) összegű fizetési megbízást (a továbbiakban: fizetési megbízás) adott a „PrivatBank” AS (a továbbiakban: felperes bank) részére, amelyet az ügyfél felperes banknál vezetett számlájáról kellett átutalnia harmadik személy azon számlájára, amelyet a litván „Snoras Bank”-nál (a továbbiakban: litván bank) nyitott.

23. Ugyanazon a napon a felperes bank az ügyfél számláját megterhelte a fent említett összeggel és 15 óra 24 perckor a fizetési megbízást továbbította a SWIFT-rendszeren keresztül a litván banknak. A felperes bank ugyancsak pénzösszegeket utalt a litván banknál vezetett levelező banki számlájára, hogy azt az ügyfél kedvezményezetti számlájára utalja. Azonban nem teljesítették haladéktalanul a fizetési megbízást – annak ellenére, hogy az 15 óra 24 perckor érkezett –, mivel a felperes bank levelező banki számláján nem volt elegendő fedezet.

24. Még mindig ugyanezen a napon a litván nemzeti bank moratóriumot írt elő a litván bank számára, amelyet 15 óra 8 perckor közöltek a litván bankkal, és amellyel eltiltották a litvánt bankot a pénzügyi szolgáltatások nyújtásától. A litván bank ugyanezen a napon 16 óra 20 perckor átutalta a pénzt a felperes levelező banki számlájára. Ez az összeg azonban az említett számlán maradt, tekintettel arra, hogy a moratórium miatt már semmilyen fizetési műveletet nem lehetett végezni és a harmadik személy részére nem lehetett kifejezést teljesíteni.

25. A felperes bank az ügyfél kérelmére elutasította a vonatkozó fizetési megbízás teljesítésének elmulasztásából adódóan a litván bank levelező banki számláján maradt pénzösszegnek az ügyfél számlájára történő visszafizetését.

26. Az ügyfél tehát ezen elutasítás miatt panaszt terjesztett a pénzpiaci bizottság elé.

7 Pontosabban a pénzforgalmi szolgáltatásról szóló törvény VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII. és XIV. fejezetében szereplő rendelkezések megsértése miatt.

27. A pénzpiaci bizottság a – 2013. október 17-én helybenhagyott – 2013. július 4-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) megállapította, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 99. cikkének (9) bekezdése alapján a felperes bank felelős az ügyfél megbízásának végrehajtásáért; felszólította a felperes bankot, hogy vizsgálja meg, szükséges-e változtatni a belső ellenőrzési rendszerén és eljárásán, és vele szemben hozzávetőleg 140 000 EUR összegű bírságot szabott ki.

28. Ezt követően 2013 novemberében az ügyfél a számlaszerződés alapján választottbírósághoz fordult, hogy a felperes bank fizesse vissza a szóban forgó összeget. E kérelmet azonban a választottbíróság 2014. február 4-i választottbírósági határozattal elutasította, mivel úgy ítélte meg, hogy a felperes bank a törvényi előírásoknak megfelelően teljesítette a kötelezettségeit.

29. Eközben a felperes bank keresetet terjesztett az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) elé, amely a megtámadott határozat megsemmisítésére és az elszenvedett vagyoni kár megtérítésére irányult. A felperes bank arra hivatkozott, hogy a fizetés teljesítésének elmaradásáért a litván bankot kell felelősnek tekinteni, mert az csak a moratórium bejelentését követően helyezte el a pénzösszeget a levelező banki számláján. Ezenfelül előadta, hogy az ilyen helyzetek nem szabályozhatók előre a belső eljárásokban.

30. A 2015. augusztus 5-i ítélettel az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) elutasította a felperes bank keresetét és helybenhagyta a megtámadott határozatot. E bíróság úgy ítélte meg, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 99. cikkének (9) bekezdése alapján a felperes bankot kell felelősnek tekinteni a fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért. Úgy ítélte meg, hogy e fizetési megbízás épp azért nem teljesült a kellő időben a moratóriumra kötelezés előtt, mert nem volt elegendő pénzösszeg a litván banknál vezetett levelező számláján. A litván bankot viszont nem lehetett felelősnek tekinteni a fizetési megbízás teljesítésének elmulasztásáért, mivel nem kapta meg a pénzt e fizetési megbízás teljesítéséhez.

31. Ezen ítélettel szemben a felperes bank felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Előadja, hogy az elsőfokú bíróság túllépte hatáskörét azzal, hogy elbírálta a hitelintézetnek az ügyféllel fennálló jogviszonyára vonatkozó polgári jogi jogvitát, és nem vette figyelembe a választottbíróság határozatát, amely már döntött az említett jogvitában. Mivel a választottbíróság kimondta, hogy a felperes bank nem felelős a fizetés teljesítésének elmulasztásáért, nem indokolt, hogy a pénzpiaci bizottság szankciókat vessen ki. A felperes bank véleménye szerint a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 99. cikke nem alkalmazandó a jelen ügyre, mivel a szóban forgó fizetés pénzneme nem euró és nem is valamely tagállam pénzneme volt, és a felek magánjogi szerződésben határozták meg az ilyen jellegű fizetésekkel kapcsolatos felelősséget.

32. Ebben a kontextusban a kérdést előterjesztő bíróság – mivel kétségei voltak a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény egyes rendelkezéseinek a 2007/64 irányelvvel való összeegyeztethetőségét illetően – úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Összeegyeztethető-e a [2007/64/EK] irányelv 2. cikkének (2) bekezdésével az olyan nemzeti szabályozás, amely előírja, hogy [a pénzpiaci] bizottság hatáskörrel rendelkezik a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők azon panaszainak vizsgálatára is, amelyek nem euróban vagy valamely tagállam nemzeti pénznemében teljesített fizetési szolgáltatásokkal kapcsolatosak, és következésképpen [a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló] törvény megsértésének megállapítására és szankciók alkalmazására?

2) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 20. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 21. cikkének (2) bekezdését, hogy e rendelkezések biztosítják annak lehetőségét, hogy az illetékes hatóság felügyeletet gyakoroljon és szankciókat is alkalmazzon a nem euróban vagy az euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban?

3) Az illetékes hatóság rendelkezik-e felhatalmazással [2007/64] irányelv 20. és 21. cikkében előírt felügyeleti feladatok, valamint [a 2007/64] irányelv 80–82. cikke szerinti panasztételi eljárások szempontjából a fizető fél és a pénzforgalmi szolgáltató közötti, [a 2007/64] irányelv 75. cikke által hivatkozott jogviszonyokból fakadó jogviták rendezésére, meghatározva azt, hogy ki a nem teljesített vagy a hibásan teljesített műveletért felelős személy?

4) Az illetékes hatóságnak [a 2007/64] irányelv 20. és 21. cikkében előírt felügyeleti feladatainak ellátása, vagy [a 2007/64] irányelv 80–82. cikkében előírt panasztételi eljárás lefolytatása során figyelembe kell-e vennie azon választottbírósági határozatot, amely a pénzforgalmi szolgáltató és e szolgáltatást igénybe vevő között felmerült jogvitát rendezi?”

III. Jogi elemzés

A. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

33. A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésével lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az ugyanezen irányelv 82. cikkének értelmében kijelölt, az irányelvet átültető belső jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi feltételezett megsértéseivel kapcsolatos panaszok vizsgálatára hatáskörrel rendelkező hatóságnak a nem euróban vagy valamely tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban is hatáskört biztosít a panaszok vizsgálatára, következésképpen a jogsértések megállapítására és szankciók alkalmazására.

34. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése értelmében az irányelv panasztételi eljárásokkal kapcsolatos 80–82. cikkét tartalmazó IV. címe kizárólag az euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó. A kérdést előterjesztő bíróság azt is megjegyzi, hogy ezzel szemben a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény[8] az e panaszokra hatáskörrel rendelkező hatóságnak, vagyis a pénzpiaci bizottságnak hatáskört biztosít az eurótól vagy az euróövezeten kívüli valamely tagállam pénznemétől eltérő pénznemben – a jelen ügyben amerikai dollárban (USD) – teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó panaszok vizsgálatára is.

35. A kérdést előterjesztő bíróság ezért kételkedik a releváns lett rendelkezéseknek a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésével való összeegyeztethetőségében, tekintettel az irányelv 86. cikkének (1) bekezdésére is, amely akként rendelkezik, hogy a tagállamoknak intézkedniük kell a nemzeti szabályozásuk ezen irányelvvel való teljes körű harmonizációja iránt.

36. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az uniós jogalkotó a 2007/64 irányelv révén rendelkezéseket fogadott el a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó feltételek átláthatósága és tájékoztatási követelmények (III. cím), valamint a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásával és igénybevételével összefüggő jogok és kötelezettségek (IV. cím) terén. E rendelkezések a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése révén kizárólag az euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra voltak alkalmazandók. Az uniós jogalkotó a 2007/64 irányelv révén tehát nem szabályozta ezeket a tárgyköröket a valamely tagállam pénznemétől eltérő pénznemekben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokat illetően.

8 A kérdést előterjesztő bíróság utal a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 105–107. cikkére, amely átülteti a litván jogba a 80–83. cikket és nem tartozik a szóban forgó törvény 2. cikkének (3) bekezdésében előírt kivétel hatálya alá (lásd a fenti 19. pontot).

37. Ebből az következik, hogy – mivel a jelenlegi EUMSZ 2. cikk (2) bekezdésének értelmében vett megosztott hatáskörbe tartozó területről van szó [9] – amennyiben az Unió az eurótól vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatások szabályozását illetően nem gyakorolta az őt megillető jogalkotási hatáskört, a 2007/64 irányelv hatályban léte alatt a tagállamoknak lehetőségük volt arra, hogy a hatáskörük gyakorlásával, minden esetben az uniós jog tiszteletben tartása mellett, nemzeti jogi rendelkezések elfogadása révén meghatározzák a szóban forgó pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó jogi szabályozást. [10]

38. Következésképpen a 2007/64 irányelv hatályban léte alatt az adott tagállamot semmi nem akadályozta meg abban, hogy az uniós jogi szabályozást, konkrétan az irányelv által az euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozóan az irányelv által előírt szabályozást kiterjessze az eurótól vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra. [11]

39. Nem befolyásolja az előző két pontban tett megállapításokat az, hogy a 2007/64 irányelv annak 86. cikke értelmében a teljes harmonizáció irányába halad. A 2007/64 irányelvben meghatározottaktól eltérő rendelkezések fenntartásának vagy bevezetésének e szabályban szereplő tilalma kizárólag az irányelv hatályára vonatkozott, következésképpen nem vonatkozhatott a pénzforgalmi szolgáltatások irányelv hatálya alá nem tartozó típusaira.

40. Mindazonáltal rá kell mutatni arra, hogy a 2015/2366 irányelv akként módosította a III. és IV. cím hatályára vonatkozó rendelkezést, hogy azt bizonyos feltételek mellett kiterjesztette a valamely tagállam pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra is. [12]

41. A fentiek alapján úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdést a következőképpen kell megválaszolni: a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a 2007/64 irányelv 80–82. cikkének értelmében az irányelvet átültető belső jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi feltételezett megsértéseivel kapcsolatos panaszok vizsgálatára hatáskörrel rendelkező hatóságnak a nem euróban vagy valamely tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban is hatáskört biztosít a panaszok vizsgálatára, következésképpen a jogsértések megállapítására és szankciók kiszabására.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

42. A kérdés előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéssel lényegében arra kíván választ kapni a Bíróságtól, hogy a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 21. cikkének (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a pénzforgalmi intézmények engedélyezésért és felügyeletéért felelős illetékes hatóság felügyeletet gyakorol és szankciót alkalmaz az említett rendelkezések értelmében a nem euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban is.

9 A 2007/64 irányelvet a letelepedés szabadságáról szóló EK 47. cikk (2) bekezdése és – a jelenlegi (a 2015/2366 irányelv elfogadásának alapját képező) (a tagállamok belső piac megteremtésével és működésével kapcsolatos törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedésekről szóló) EUMSZ 114. cikknek megfelelő – EK 95. cikk alapján fogadták el. Az Unió és a tagállamok a belső piac területén megosztott hatáskörrel rendelkeznek (lásd az EUMSZ 4. cikk (2) bekezdésének a) pontját).

10 Lásd analógia útján: 2018. július 25-i Confédération paysanne és társai ítélet (C-528/16, EU:C:2018:583, 79. és azt követő pontok).

11 E tekintetben a Bizottság Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott, a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló 2007/64/EK irányelv és a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről szóló 924/2009/EK rendelet alkalmazásáról szóló 2013. július 24-i bizottsági jelentésből (COM(2013) 549 final) kitűnik, hogy több tagállam kiterjesztette a 2007/64 irányelvben foglalt szabályozást a tagállamok pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra (lásd a 3. oldalon a 3.1.2 pontot).

12 Lásd a 2015/2366 irányelv 2. cikkét.

43. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikke előírja, hogy a tagállamok kötelesek biztosítani a pénzforgalmi intézmények felügyeletét. A kérdés előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy úgy tűnik, az „e cím” kifejezés 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) és (3) bekezdésben, valamint 21. cikkének (1) bekezdésében történő használatából, vagyis az irányelv II. címéből az következik, hogy az e cikkek értelmében kijelölt illetékes hatóságok felügyeleti és szankciós jogkörei kizárólag az említett II. cím hatálya alá tartozó kérdésekre, például az engedélyezéssel vagy a szavatolótőkével kapcsolatos rendelkezések tiszteletben tartására vonatkoznak. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint azonban a 2007/64 irányelv 20. cikkének (5) bekezdéséből az következik, hogy az említett hatóságoknak a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása felett is felügyeletet kell gyakorolniuk és a 2007/64 irányelv III. és IV. címének rendelkezéseit átültető nemzeti jogi rendelkezések megsértésével kapcsolatban is láthatnak el felügyeleti funkciókat és alkalmazhatnak szankciókat.

44. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ilyen körülmények között – tekintettel arra, hogy a 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében az ezen irányelv III. és IV. címére vonatkozóan előírt kivétel nem vonatkozik a II. címre – tisztázni szükséges, hogy a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 21. cikkének (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a nemzeti hatóság a 2007/64 irányelv III. és IV. címének rendelkezéseit átültető nemzeti jogi szabályok megsértésével kapcsolatban fenntarthatja az őt megillető felügyeleti funkciót és a szankciók alkalmazására vonatkozó jogkörét akkor is, ha a pénzforgalmi szolgáltatásokat nem euróban vagy valamely tagállam pénznemében teljesítették.

45. E tekintetben elsődlegesen úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésben hivatkozott uniós jogi rendelkezések nem alkalmazandók az alapeljárásban, tehát az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elfogadhatatlanságát kell megállapítani.

46. A 2007/64 irányelv 20. és 21. cikkének mind a szövegéből, mind pedig azoknak az irányelv rendszerében – a II. cím „pénzforgalmi intézmények” címet viselő I. fejezetének 3. szakaszában – elfoglalt helyükből ugyanis az következik, hogy az e cikkekben szereplő rendelkezések kizárólag a 2007/64 irányelv 4. cikkének 4. pontjában meghatározott pénzforgalmi intézményekre vonatkoznak [13].

47. E tekintetben – ahogyan azt a cseh kormány és közvetetten az Európai Bizottság is a Bírósághoz benyújtott észrevételeiben kiemelte – mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban, mind pedig a Bíróság iratanyagában szereplő egyes elemekből arra lehet következtetni, hogy az alapeljárásban érintett pénzforgalmi szolgáltatók a 2007/64 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pénzforgalmi intézmények” helyett e cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „hitelintézeteknek” minősülnek.

48. Még közelebbről, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban a kérdést előterjesztő bíróság kifejezetten arra utalt, hogy a felperes bank hitelintézet, következésképpen a megtámadott határozatot a hitelintézetekről szóló lett törvény 113. cikke szerint fogadták el. Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban többször utal a felperes bankot mint hitelintézetet terhelő kötelezettségekre.

13 E rendelkezés értelmében a 2007/64 irányelv alkalmazásában „pénzforgalmi intézmény” alatt értendő az olyan jogi személy, amely az ezen irányelv 10. cikke értelmében engedélyt kapott pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására és teljesítésére a Közösség területén.

49. Úgy vélem, ilyen körülmények között arra a megállapításra kell jutni, hogy a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikkének rendelkezései a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárásban személyi hatályuknál fogva nem alkalmazhatók, következésképpen azok nem relevánsak a szóban forgó eljárásban.[14] Álláspontom szerint tehát az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés elfogadhatatlanságát kell megállapítani.

50. Másodlagosan úgy vélem, hogy – arra az esetre, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés nem elfogadhatatlan – a jelen ügy érdemét illetően a következő megfontolások bírnak relevanciával.

51. Rá kell mutatni arra, hogy – ahogyan azt a kérdést előterjesztő bíróság is kiemelte – a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) bekezdéséből és 21. cikkének (1) bekezdéséből is az következik, hogy a 2007/64 irányelv II. címe I. fejezetének 3. szakaszában szabályozott illetékes hatóságok felelnek az engedélyezési eljárásokért és a pénzforgalmi intézmények említett II. címben szereplő követelményekkel kapcsolatos prudenciális felügyeletéért, amely követelményeknek a folyamatos tiszteletben tartását ellenőrizniük kell.

52. E tekintetben megjegyzem, hogy – mivel az irányelv II. címe nem tartozik az irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében előírt kivétel hatálya alá – kétségtelen, hogy a 2007/64 irányelv II címe I. fejezetének 3. szakaszában szereplő rendelkezések (vagyis az irányelv 20–23. cikke) az illetékes hatóságok által gyakorolt felügyeleti jogkörök hatálya alá tartozó összes pénzforgalmi intézményre alkalmazandó függetlenül attól, hogy ezen intézmények milyen pénznemben – euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében, illetve más pénznemben – nyújtják-e a pénzforgalmi szolgáltatásokat.

53. Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése értelmében kijelölt illetékes hatóságok ellenőrzési funkciókat láthatnak el és ehhez kapcsolódó szankciós jogkörrel rendelkeznek a 2007/6 irányelv III. és IV: címének rendelkezéseit átültető belső jogi szabályok megsértésével kapcsolatban is. Ahogyan arra már rámutattam, e címek – az irányelv 2. cikkének (2) bekezdése révén – kizárólag az euróban vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkoznak. A kérdést előterjesztő bíróság ezen előfeltevés alapján veti fel kérdésként, hogy a fent említett hatóságok e jogköröket a tagállamok pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra tekintettel is gyakorolhatják-e.

54. Ahogyan azonban az Európai Bizottság a saját észrevételeiben rámutatott, különbséget kell tenni egyrészről a pénzforgalmi intézményeket a 2007/64 irányelv II. címében előírt követelményeket illetően megillető engedélyezési és prudenciális felügyeleti jogkörök, másrészről pedig az irányelv III. és IV. címe által előírt követelmények tiszteletben tartása között.

55. Az Európai Bizottság álláspontjával összhangban úgy vélem, hogy a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikke az abban előírt, a pénzforgalmi intézmények engedélyezéséért és prudenciális felügyeletéért felelős illetékes hatóságok részére nem biztosítja a 2007/64 irányelv III. és IV. címének rendelkezéseit átültető nemzeti jogi normák pénzforgalmi intézmények általi tiszteletben tartásának ellenőrzésére és adott esetben az említett normák megsértésének szankcionálására vonatkozó hatáskört.

56. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság utal a 2007/64 irányelv 20. cikke (5) bekezdésének rendelkezésére. Mindazonáltal úgy vélem, hogy e rendelkezés nem alapozhatja meg fent említett hatóságok szóban forgó hatáskörökkel való felruházását. E szabály ugyanis pusztán arról rendelkezik, hogy az e cikk (1) bekezdésében szereplő rendelkezések nem vonják maguk után azt, hogy az illetékes

14 E megállapításnak tehát semmilyen konkrét következménnyel nem kellene járnia az említett eljárást illetően, mivel nem vitatott, hogy a jelen ügyben a lett pénzpiaci bizottság panasz alapján, tehát a 2007/64 irányelv 80. és 81. cikkének alkalmazásában számára biztosított hatáskörök révén járt el; e cikkek viszont az összes pénzforgalmi szolgáltatóra, köztük a hitelintézetekre is vonatkoznak. Ezenfelül a hitelintézetekre sajátos prudenciális felügyeleti szabályok is vonatkoznak.

hatóságok kötelesek a pénzforgalmi intézménynek a pénzforgalmi szolgáltatásokon, valamint a 2007/64 irányelv 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt, az említett intézmények által engedély alapján gyakorolható tevékenységeken kívüli egyéb üzleti tevékenységeit[15] *felügyelni*. E rendelkezés tehát meghatározza a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése értelmében kijelölt hatóságok prudenciális felügyeleti hatásköreinek határait és nem alapozza meg e jogköröknek az irányelv II. címében előírt követelmények tiszteletben tartásán és szankcióknak e követelmények esetleges megsértése miatt történő alkalmazásán túlra való kiterjesztését.

57. E tekintetben kiemelem azt is, hogy a Bíróságnak már volt módja megállapítani azt, hogy a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikke szerinti illetékes hatóságok felügyeleti funkciókkal rendelkeznek annak ellenőrzése céljából, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók az ezen irányelv „II. címének rendelkezéseit tiszteletben tartják”-e.[16]

58. Természetes, hogy amennyiben a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése értelmében kijelölt, a pénzforgalmi intézmények engedélyezésére és prudenciális felügyeletére hatáskörrel rendelkező hatóság megfelel annak a hatóságnak, amelyet a tagállam az irányelv 82. cikkének (1) bekezdése értelmében az irányelv rendelkezéseit átültető belső jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi megsértésével kapcsolatos panaszok kezelésére jelöl ki,[17] a szóban forgó hatóság egyidejűleg mind a 2007/64 irányelv II. címe által előírt követelmények pénzforgalmi intézmények általi tiszteletben tartásával kapcsolatos prudenciális felügyeleti és szankciós jogkörök gyakorlására, mind pedig a 2007/64 irányelv III. és IV. címét átültető belső jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi megsértésének megállapítására és szankcionálására hatáskörrel rendelkezik.

59. A fentiek alapján elsődlegesen úgy vélem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett második kérdés elfogadhatatlan. Másodlagosan azt javaslom a Bíróságnak, hogy akként válaszoljon erre a kérdésre, hogy a 2007/64 irányelv 20. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 21. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az irányelv 20. cikkének (1) bekezdése értelmében kijelölt hatóság a hatáskörébe tartozó valamennyi pénzforgalmi intézmény vonatkozásában az általuk nyújtott pénzforgalmi szolgáltatások pénznemére tekintet nélkül, kizárólag az irányelv II. címében előírt követelmények tiszteletben tartását illetően gyakorolja a felügyeletet és alkalmaz szankciókat.

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

60. A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésével arra kíván választ kapni a bíróságtól, hogy az illetékes hatóság rendelkezik-e felhatalmazással az irányelv 20. és 21. cikkében előírt felügyeleti feladatok, valamint az irányelv 80–82. cikke szerinti panaszkezelés szempontjából a fizető fél és a pénzforgalmi szolgáltató közötti, az irányelv 75. cikke által hivatkozott jogviszonyokból fakadó jogviták rendezésére, meghatározva azt, hogy ki a nem teljesített vagy a hibásan teljesített műveletért felelős személy.

15 A 2007/64 irányelv 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmében a pénzforgalmi intézmények a mellékletben megjelölt pénzforgalmi szolgáltatásokon felül jogosultak „a működtetéssel kapcsolatos és egyéb, szorosan kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások nyújtás[ára], többek között a fizetési műveletek teljesítésének biztosítás[ára], pénzváltási tevékenység, letéti szolgáltatások nyújtás[ára], valamint adatok tárolás[ára] és feldolgozás[ára]”.

16 Lásd: 2016. március 10-i Safe Interenvios ítélet (C-235/14, EU:C:2016:154, 91. pont). E tekintetben lásd még: Sharpston főtanácsnok Safe Interenvios ügyre vonatkozó indítványa (C-235/14, EU:C:2015:530, 107. pont).

17 A 2007/64 irányelv (52) preambulumbekezdése akként rendelkezik, hogy a tagállamok az irányelv 20. cikkének (1) bekezdésében és 80. cikkének (1) bekezdésében előírt hatásköröket egyetlen szervre is ruházhatják. Az (52) preambulumbekezdés akként rendelkezik, hogy „[a] tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy a pénzforgalmi intézmények engedélyezésére kijelölt illetékes hatóságok lesznek-e az illetékes hatóságok a panasztételi és a bíróságon kívüli jogorvoslati eljárások tekintetében is”.

61. A kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy amennyiben a Bíróság azt állapítja meg, hogy az illetékes hatóság megvizsgálhatja a panaszokat vagy felügyeletet gyakorolhat a nem euróban vagy valamely tagállam más pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban, meg kell határozni a 2007/64 irányelv 75. cikke alkalmazásában vett hatáskörének korlátait.

62. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy e szabály szabályozza a fizető fél, a kedvezményezett, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója kölcsönös jogviszonyait, és ezek felelősségének korlátait. Úgy ítéli meg, hogy e cikk jellegéből kitűnik, hogy a fizetés teljesítésében érintett személyek kölcsönös megegyezéssel megoldást találhatnak egy adott helyzetre, vagy ennek hiányában, olyan jogviták rendezésére irányuló eljárással, amelyben az összes fél részt vesz, és amelynek keretében az ügy valamennyi ténybeli és jogi körülménye alapján megállapítják, hogy a fizetési műveletben részt vevő melyik fél felel e művelet teljesítésének elmaradásáért. A jogviták rendezésének lehetséges módjairól az irányelv peren kívüli jogorvoslati eljárásokra vonatkozó 83. cikke rendelkezik.

63. A kérdést előterjesztő bíróság ebben a kontextusban úgy ítéli meg, hogy tisztázni kell az egyrészről a jogviták rendezésének a 2007/64 irányelv 83. cikke által előírt módjai és a 2007/64 irányelv 80–82. cikke által előírt panasztételi eljárások, valamint az irányelv 20. és 21. cikke által előírt felügyeleti jogkörök gyakorlása közötti kapcsolatot.

1. A Bíróság hatásköréről és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés elfogadhatóságáról

64. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés tárgyát a 2007/64 irányelv 20., 21., 75. és 80–83. cikkének értelmezése képezi.

65. Először is úgy vélem, hogy amennyiben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikkére vonatkozik, annak elfogadhatatlanságát kell megállapítani a jelen indítvány 45–49. pontjában ismertetett okokból.[18]

66. Másodszor, a 2007/64 irányelv 75. és 80–83. cikk értelmezését illetően rá kell mutatni arra, hogy e cikkek mindegyike az irányelv IV. címében helyezkedik el. Ahogyan azt már többször megjegyeztem, a 200764 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése révén a szóban forgó cím nem alkalmazandó az eurótól vagy egy euróövezeten kívüli tagállam pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra.

67. Ebből az következik, hogy az uniós jogalkotó a 2007/64 irányelv elfogadásakor nem rendelkezett a szóban forgó rendelkezéseknek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonlóan amerikai dollárban (USD) teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra történő alkalmazásáról.

68. Mivel az uniós jogi rendelkezések nem alkalmazandók az alapügy tényállására, kérdésként merül fel, hogy a Bíróság rendelkezik-e hatáskörrel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés megválaszolására.

18 A fenti 51–57. pontban ismertetett okokból az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés e része sem releváns, mivel nem a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető nemzeti jogi rendelkezésre vonatkozik.

69. E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó, előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tekintetében olyan helyzetekben, amelyekben az alapeljárás tárgyát képező tények nem tartoznak közvetlenül az uniós jogi aktus hatálya alá, de e jog rendelkezéseit a nemzeti jog a tartalmukra való hivatkozással alkalmazandóvá teszi. [19]

70. Az ilyen helyzetekben ugyanis létezik bizonyos uniós érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések megakadályozása érdekében egységesen értelmezzék az európai uniós jogból átvett rendelkezéseket vagy fogalmakat. [20]

71. Így igazolt az, hogy a Bíróság uniós jogi rendelkezéseket értelmezzen olyan helyzetekben, amelyek nem tartoznak az uniós jog hatálya alá, ha e rendelkezéseket a nemzeti jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazhatóvá tette az ilyen helyzetekre, az ilyen helyzetek és az uniós jog hatálya alá tartozó helyzetek azonos módon történő kezelésének biztosítása érdekében. [21]

72. A jelen ügyben az EUMSZ 267. cikkel létrehozott igazságügyi együttműködési rendszer keretében a nemzeti jog értelmezésére kizárólagos hatáskörrel rendelkező kérdést előterjesztő bíróság [22] kifejtette, hogy a 2007/64 irányelv előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésben megjelölt rendelkezéseit a lett jog az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan helyzetekre tette alkalmazhatóvá, amelyek nem tartoznak az irányelv hatálya alá. [23]

73. Az említett bíróság konkrétabban rámutatott arra, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló lett törvény 2. cikkének (3) bekezdésében előírt kivétel – amely e törvény különböző rendelkezéseinek hatályát kizárólag az euróban vagy valamely tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra korlátozza – nem alkalmazható a törvény 2007/64 irányelv 80–83. cikkét átültető 105–107. cikkére. A kérdést előterjesztő bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy a – többek között – a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény 2007/64 irányelv 75. cikkét a lett jogba átültető 99. cikkének megsértésével kapcsolatos panaszok az alapeljárásban szereplő tagállamhoz hasonló tagállam pénznemétől eltérő pénznemben, amerikai dollárban (USD) teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra is vonatkozhatnak.

74. Ennek tükrében úgy vélem, hogy a jelen ügyben fennáll bizonyos, ahhoz fűződő uniós érdek, hogy a jövőbeni értelmezésbeli eltérések elkerülése érdekében az uniós jogból átvett rendelkezéseket egységesen értelmezzék. [24]

75. Következésképpen úgy vélem, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés megválaszolására.

19 Lásd legújabban: 2019. március 13-i E. ítélet (C-635/17, EU:C:2019:192, 35. pont); e tekintetben lásd még: 2011. december 21-i Cicala ítélet (C-482/10, EU:C:2011:868, 17. pont); 2012. október 18-i Nolan ítélet (C-583/10, EU:C:2012:638, 45. pont); 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet (C-268/15, EU:C:2016:874, 53. pont).

20 2019. március 13-i E. ítélet (C-635/17, EU:C:2019:192, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

21 Uo, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

22 Uo., 38. pont.

23 Lásd analógia útján: 2017. október 19-i Europamur Alimentación ítélet (C-295/16, EU:C:2017:782, 30. pont).

24 Lásd ebben az értelemben: 2017. október 19-i Europamur Alimentación ítélet (C-295/16, EU:C:2017:782, 32. pont). Álláspontom szerint a jelen ügyben ezt az érdeket még inkább megerősíti az, hogy – a fent említetteknek megfelelően – a 2007/64 irányelvet hatályon kívül helyező 2015/2366 irányelv a 2007/64 irányelv IV. címében szereplő rendelkezéseknek megfelelő rendelkezések hatályát meghatározott feltételek mellett kiterjesztette a valamely tagállam pénznemétől eltérő pénznemben teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokra is (lásd a fenti 40. pontot).

2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés érdeméről

76. A kérdést előterjesztő bíróság kérésének megfelelően a kérdés érdemi részét illetően először is tisztázni kell egyrészről a 2007/64 irányelv 80–82. cikke által előírt panasztételi eljárások és a 2007/64 irányelv 83. cikke által előírt, peren kívüli jogorvoslati eljárások közötti kapcsolatot annak meghatározása céljából, hogy a 2007/64 irányelv 82. cikke értelmében a panaszok kezelésére kijelölt hatóság a 2007/64 irányelv 75. cikkének alkalmazásával rendezheti-e a magánszemélyek között felmerülő jogvitákat.

77. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy – ahogyan azt az Európai Bizottság és a Cseh Köztársaság jogosan megjegyezte – a 2007/64 irányelv 80–82. cikke által előírt panaszkezelési eljárások és az irányelv 83. cikke által előírt, peren kívüli jogorvoslati eljárások eltérő célokat követnek.

78. Az előbbiek tárgyát – ahogyan az levezethető a szóban forgó rendelkezésekből, valamint a 2007/64 irányelv (50) preambulumbekezdéséből – az illetékes hatóságokhoz benyújtott panaszok kezelése képezi. Következésképpen a szóban forgó hatóság megállapítja, hogy a szóban forgó pénzforgalmi szolgáltató megsértette-e a 2007/64 irányelv rendelkezéseit átültető nemzeti jogi rendelkezéseket, és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmaz az általa kifogásolt esetleges jogsértéseket illetően.

79. A panasztételi eljárások célja tehát a fent említett nemzeti jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi tényleges betartásának biztosítása. Ezen eljárások célja nem az, hogy rendezze a szóban forgó szolgáltatások nyújtásában érdekelt különböző személyek közötti jogvitákat, hogy megállapítsa az elszenvedett sérelemért való polgári jogi felelősséget, vagy hogy jogorvoslati intézkedéseket tegyen a jogsértés által előidézett helyzet rendezésére.

80. Ezzel szemben ez utóbbi kérdéseket az esetlegesen eljáró illetékes nemzeti bíróságok vagy a 2007/64 irányelv 83. cikke révén a peren kívüli jogviták rendezésével megbízott szervezetek kezelik.

81. A fentiekből az következik, hogy a panaszok elbírálására illetékes, a 2007/64 irányelv 82. cikke értelmében kijelölt hatóság a panasztételi eljárások keretében nem rendezheti magánszemélyek jogvitáit, kivéve ha a szóban forgó tagállam felruházta a 2007/64 irányelv 83. cikke értelmében vett, peren kívüli jogorvoslati eljárásokra hatáskörrel rendelkező szervezet szerepkörével is. E lehetőségről az irányelv fent említett (52) preambulumbekezdése kifejezetten rendelkezik.

82. Másodszor, a fentiek alapján az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés előfeltétele a 2007/64 irányelv 80–82. cikk által előírt panaszkezelési eljárások terjedelmének, közelebbről pedig annak meghatározása, hogy ezen eljárások keretében az illetékes hatóság alkalmazhatja-e a 2007/64 irányelv valamely fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért vagy hibás teljesítéséért való felelősség megállapítását lehetővé tevő 75. cikkét.

83. E tekintetben – a fenti 78. pontban foglaltaknak megfelelően – a panaszok kezelésére illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy a szóban forgó pénzforgalmi szolgáltató megsértette-e a 2007/64 irányelv rendelkezéseit átültető nemzeti jogi rendelkezéseket.

84. A pénzforgalmi szolgáltatóknak tiszteletben kell tartaniuk a nemzeti jog rendelkezéseit és az említett, a szóban forgó rendelkezések általuk történő tiszteletben tartását illetően illetékes hatóságok felügyelete alá tartoznak. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a 2007/64 irányelv 80. cikke és 81. cikke sem rendelkezik kivételekről a 2007/64 irányelv valamely rendelkezésének az illetékes hatóság által gyakorolt felügyelet alól történő kizárása révén. Épp ellenkezőleg, az irányelv 82. cikkének (2) bekezdése kifejezetten akként rendelkezik, hogy a szóban forgó hatóságok hatáskörrel rendelkeznek – többek között – a 2007/64 irányelv 75. cikkét tartalmazó IV. címe értelmében elfogadott nemzeti szabályozás megsértése esetén.

85. Álláspontom szerint ebből az következik, hogy az illetékes hatóság fizetési megbízás teljesítésének elmaradására vagy hibás teljesítésére vonatkozó panasz érkezése esetén – a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető belső rendelkezés alkalmazásában – ellenőrizheti e panasz megalapozottságát, adott esetben meghatározva a fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért vagy hibás teljesítéséért felelős személyt is. Az ettől eltérő értelmezés a szóban forgó hatóságot jogalap nélkül megfosztaná a 2007/64 irányelv által számára kifejezetten biztosított hatásköröktől.

86. Harmadszor, azonban rá kell mutatni arra, hogy a 2007/64 irányelv IV. címének hatályával kapcsolatos 51. cikkének (1) bekezdése értelmében, amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevője nem fogyasztó, a felek megállapodhatnak úgy is, hogy az irányelv egyes rendelkezései – köztük a 75. cikk – részben vagy egészben nem alkalmazandó.

87. E rendelkezés alapját képező elgondolás a 2007/64 irányelv (20) preambulumbekezdéséből tűnik ki, amelynek értelmében „mivel a fogyasztók és a vállalkozások nincsenek ugyanabban a helyzetben, nincs szükségük azonos szintű védelemre. Míg fontos, hogy a fogyasztók jogait olyan rendelkezések garantálják, amelyektől egy szerződésben nem lehet eltérni, észszerű annak lehetővé tétele, hogy a vállalkozások és szervezetek másként állapodjanak meg”.

88. Ebből az következik, hogy amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevője fogyasztó, a panaszok kezelésére illetékes hatóság a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető nemzeti jogi rendelkezés alkalmazásában minden esetben hatáskörrel rendelkezik a fizetési megbízás teljesítésének elmaradására vagy hibás teljesítésére vonatkozó panasz megalapozottságának vizsgálatára. Mindazonáltal abban az esetben, ha az igénybe vevő nem fogyasztó, és szerződésben kizárták a szóban forgó cikk alkalmazhatóságát, az e rendelkezésben előírt kritériumok a felek által megkötött megállapodás szerint részben vagy egészben nem alkalmazandók.

89. A Bíróság iratanyagában rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnik, ez a helyzet a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő azon eljárásban, amelyben a felek olyan számlaszerződést kötöttek, amely konkrét szabályokat ír elő a fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért vagy hibás teljesítéséért való felelősséget illetően.

90. E tekintetben azonban ki kell emelni, hogy a lett kormány az észrevételeiben előadta, hogy az ügyfél és a felperes bank által megkötött számlaszerződésbe beillesztett szerződési feltételek révén a felperes bank nemcsak a 2007/64 irányelv rendelkezéseitől tért el, hanem olyan szerződési szabályozást hozott létre, amely – azonfelül, hogy ellentétes a hitelintézetek tevékenységeivel kapcsolatos alapvető nemzeti rendelkezésekkel – a 2007/64 irányelv alapelveivel is teljes mértékben ellentétes, mivel a fizetési megbízások teljesítése elmaradásának vagy hibás teljesítésének negatív jogkövetkezményeivel kizárólag az ügyfelet terheli.

91. Nyilvánvaló módon nem a Bíróság, hanem a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy értékelje a felek által megkötött szerződés feltételeinek a nemzeti jogi rendelkezéseknek való megfelelőségét. E tekintetben azonban rá kell mutatni arra, hogy a fizetési rendszerek megfelelő működése és hatékonysága, általánosabban tehát a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacának az irányelv által követett megfelelő működése[25] attól függ, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői biztosak lehetne-e afelől, hogy a pénzforgalmi szolgáltató – aki általában képes felmérni a fizetési műveletben rejlő kockázatokat – hibátlanul és a megállapodás szerinti időn belül teljesíti a fizetési műveletet.[26]

25 Lásd az irányelv (1) preambulumbekezdését. A 2007/64 irányelv által követett célokkal kapcsolatban még lásd: 2019. április 11-i Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação ítélet (C-295/18, EU:C:2019:320, 45. pont).

26 E tekintetben lásd a 2007/64 irányelv (46) preambulumbekezdését.

92. A 2007/64 irányelv – a pénzforgalmi szolgáltatókkal és más személyekkel való viszonyaikra tekintettel fokozott mértékben védelmet igénylő fogyasztók helyzetén túl – arra törekszik, hogy egyensúlyt teremtsen a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacának megfelelő működése és az érdekelt személyek szerződéskötési szabadságának tiszteletben tartása között.[27] Álláspontom szerint ebből a szemszögből kell értelmezni a 2007/64 irányelv 51. cikkének (1) bekezdését.

93. Ebben a kontextusban úgy vélem, hogy figyelembe kell venni ezeket a megfontolásokat a felek által a 2007/64 irányelvet átültető belső jogi rendelkezések által elismert szerződéskötési szabadságuk gyakorlása keretében megkötött, pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó szerződés feltételeinek értékelése során. Ebből a szempontból kérdéses lehet, hogy a 2007/64 irányelvet – különösen ezen irányelv 51. cikkének (1) bekezdését – végrehajtó nemzeti jogi szabályoknak megfelelne a pénzforgalmi szolgáltató 2007/64 irányelv 51. cikkének (1) bekezdését átültető nemzeti jogi rendelkezés alkalmazásával megkötött szerződésben szereplő olyan szabályozása, amely a fizetési megbízások teljesítése elmaradásának vagy hibás teljesítésének negatív jogkövetkezményeivel kizárólag az ügyfelet terheli, és amely sértheti a fizetési rendszerek, így közvetetten a pénzforgalmi szolgáltatások egységes piacának megfelelő működését és hatékonyságát.

94. A fentiek alapján úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdést akként kell megválaszolni, hogy a panaszok kezelésére a 20017/64 irányelv 82. cikkében kijelölt hatóság a panaszkezelési eljárások keretében nem rendezheti magánszemélyek jogvitáit, kivéve ha a szóban forgó tagállam e hatóságot a 2007/64 irányelv 83. cikke értelmében vett, peren kívüli eljárásokra hatáskörrel rendelkező szervezet szerepkörével ruházta fel. A hatóság a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető belső jogi rendelkezés alkalmazásában valamely fizetési megbízás teljesítésének elmaradására vagy hibás teljesítésére vonatkozó panasz érkezése esetén ellenőrizheti e panasz megalapozottságát, és adott esetben meghatározhatja a fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért vagy hibás teljesítéséért felelős személyt. Erre azonban nincs lehetőség abban az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevője nem fogyasztó, ha a felek abban állapodtak meg, hogy kizárják a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető belső jogi rendelkezés alkalmazását. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a felek megállapodása megfelel-e a belső jogi rendelkezéseknek, köztük a 2007/64 irányelvet átültető rendelkezéseknek.

D. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdésről

95. A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdéssel arra kíván választ kapni, hogy a 2007/64 irányelv 80–83. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy az abban előírt panasztételi eljárás lefolytatása során figyelembe kell vennie azon választottbírósági határozatot, amely a pénzforgalmi szolgáltató és e szolgáltatást igénybe vevő között felmerült jogvitát rendezi.[28]

96. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy amennyiben a 2007/64 irányelv 80–82. cikke értelmében a panaszok kezelésére illetékes hatóság alkalmazhatja a 75. cikket átültető nemzeti jogi rendelkezéseket, meg kell határozni, hogy e hatóságnak – a jelen ügyben történtekhez hasonlóan – figyelembe kell-e vennie az olyan választottbírósági határozatot, amely a pénzforgalmi szolgáltató és az e szolgáltatásokat igénybe vevő között felmerült jogvitát rendezi.

97. E tekintetben azonban rá kell mutatni arra, hogy e kérdésre vonatkozóan a 2007/64 irányelv és más uniós jogi rendelkezés sem tartalmaz iránymutatást.

27 Lásd például a 2007/64 irányelv (47) preambulumbekezdésének végét.

28 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdés is „a 2007/64 irányelv 20. és 21. cikkében előírt felügyeleti feladatok ellátására” utal. Mindenesetre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés e része a fenti 45–49. pontban ismertetett okokból szintén irreleváns az alapeljárásban (lásd a fenti 18. pontot).

98. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint uniós jogi szabályok hiányában minden tagállam belső jogrendjének feladata – az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett – meghatározni a bírósághoz fordulás azon részletes eljárási szabályait, amelyek célja, hogy biztosítsák a jogalanyok – 2007/64 irányelvhez hasonló – uniós jogi aktusból eredő jogainak védelmét.[29]

99. Főszabály szerint tehát az egyes tagállamoknak kell meghatározniuk, hogy valamely választottbírósági ítélet milyen értéket képvisel a 2007/64 irányelv 80–82. cikke szerinti panaszkezelési eljárásokban.

100. A tagállamoknak azonban ezen eljárások szabályozása során biztosítaniuk kell a 2007/64 irányelv hatékony érvényesülését, ezért nem sérthetik a panaszkezelési eljárások keretében illetékes hatóságok fenti 78., 79. és 84. pontban említett funkcióit vagy a 2007/64 irányelv által e funkciók ellátása céljából az említett hatóságoknak biztosított hatásköröket.

101. E tekintetben még figyelembe kell venni azt is, hogy – az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés keretében feltártaknak megfelelően[30] – a panaszkezelési eljárások és a jogorvoslati eljárások eltérő célokat követnek. Álláspontom szerint e célok elemzéséből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a 2007/64 irányelv előző pontban említett hatékony érvényesülésének biztosítása céljából a peren kívüli jogorvoslati eljárások által követett „polgári jogi” cél, vagyis a pénzforgalmi szolgáltatók és az igénybe vevők között felmerült jogviták rendezésének célja nem sértheti a panaszkezelési eljárások 2007/64 irányelvet átültető nemzeti jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi tényleges betartása biztosításának „állami” célját. Következésképpen álláspontom szerint a tagállamok eljárási autonómiája nem terjedhet odáig, hogy a tagállamok panaszkezelési eljárás keretében valamely illetékes hatóságot arra kötelezzék, hogy feleljen meg a panaszkezelési eljárás eredményével ellentétes választottbírósági határozatnak.

102. A fentiek tükrében úgy vélem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdését akként kell megválaszolni, hogy főszabály szerint az egyes tagállamok jogának kell meghatározni, hogy valamely választottbírósági határozat milyen értéket képvisel a 2007/64 irányelv 80–82. cikke szerinti panaszkezelési eljárásokban. A tagállamoknak e kérdés szabályozása során biztosítaniuk kell a 2007/64 irányelv hatékony érvényesülését, így nem sérthetik az illetékes hatóságok által a panaszkezelési eljárások keretében ellátott funkciókat. Következésképpen panaszkezelési eljárás keretében valamely illetékes hatóság nem kötelezhető arra, hogy megfeleljen a panaszkezelési eljárás eredményével ellentétes választottbírósági határozatnak.

IV. Végkövetkeztetés

103. A fenti megfontolások alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy az Augstākā tiesa (legfelsőbb bíróság, Lettország) által feltett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

1) A 2007/64 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a 2007/64 irányelv 80–82. cikkének értelmében az irányelvet átültető belső jogi rendelkezések pénzforgalmi szolgáltatók általi feltételezett megsértéseivel kapcsolatos panaszok vizsgálatára hatáskörrel rendelkező hatóságnak a nem euróban vagy valamely tagállam pénznemében teljesített pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatban is hatáskört biztosít a panaszok vizsgálatára, következésképpen a jogsértések megállapítására és szankciók kiszabására.

29 Legújabban lásd analógia útján: 2019. június 26-i Craeynest és társai ítélet (C-723/17, EU:C:2019:533, 54. pont).

30 Lásd a fenti 76–81. pontot.

2) A panaszok kezelésére a 20017/64 irányelv 82. cikkében kijelölt hatóság a panaszkezelési eljárások keretében nem rendezheti magánszemélyek jogvitáit, kivéve ha a szóban forgó tagállam e hatóságot a 2007/64 irányelv 83. cikke értelmében vett, peren kívüli eljárásokra hatáskörrel rendelkező szervezet szerepével ruházta fel. A hatóság a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető belső jogi rendelkezés alkalmazásában valamely fizetési megbízás teljesítésének elmaradására vagy hibás teljesítésére vonatkozó panasz érkezése esetén ellenőrizheti e panasz megalapozottságát, és adott esetben meghatározhatja a fizetési megbízás teljesítésének elmaradásáért vagy hibás teljesítéséért felelős személyt. Erre azonban nincs lehetőség abban az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevője nem fogyasztó, ha a felek abban állapodtak meg, hogy kizárják a 2007/64 irányelv 75. cikkét átültető belső jogi rendelkezés alkalmazását. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a felek megállapodása megfelel-e a belső jogi rendelkezéseknek, köztük a 2007/64 irányelvet átültető rendelkezéseknek.

3) Főszabály szerint az egyes tagállamok jogában kell meghatározni, hogy valamely választottbírósági határozat milyen értéket képvisel a 2007/64 irányelv 80–82. cikke szerinti panaszkezelési eljárásokban. A tagállamoknak e kérdés szabályozása során biztosítaniuk kell a 2007/64 irányelv hatékony érvényesülését, így nem sérthetik az illetékes hatóságok által a panaszkezelési eljárások keretében ellátott funkciókat. Következésképpen panaszkezelési eljárás keretében valamely illetékes hatóság nem kötelezhető arra, hogy megfeleljen a panaszkezelési eljárás eredményével ellentétes választottbírósági határozatnak.